

ጠቅሚ ሓበሬታ ንሓደስቲ ወለዲ

መውዓል ሕጻናት ምጅምርን መለመዲ ግዜን

መውዓል ሕጻናት መዓስ ከም ዝጅምርን ኣቲ ሕጻን ኣብ ኣየናይ ክፍሊ (ባሰ) ከም ዝጅምርን ዝሕብር ካልእ ደብዳቤ ከወሃበኩም እዩ። ኣብተን ናይ መጀመርታ ሓደስቲ መዓልታት፡ ሓደ ኻብቶም ወለዲ ምስቲ ሕጻን ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ክኸውን ኣለዎ። ገሊኡም ኣሰራሕቲ ንወለዲ ዝዘን መዓልታት እዚኡን ናይ ዕረፍቲ ግዜ ይፈቐድሎም እዮም። እዚ ዝከኣል እንተ ኹይኑ ንኣሰራሕቲ ክሕተቶ፡ ምስቲ ሰራሕተኛታት ኣቲ መውዓል ሕጻናት ብሓባር ኣቲ ውሉድኩም ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ንክንደይ እዋን ምስኡ ክትኩኑ ኸም ዝደልዩኩም ክትግንዘቡ ኢኹም። ነቲ ሕጻን ከጸናንዎ ዝኸእል ባምቡላ፡ ችቶቶ፡ ወይ ካልእ ከምኡ ዝኸእል ነገር ሓዝካ ምምጻእ ጽቡቕን ጠቅምን እዩ።

ኣብ መውዓል ሕጻናት ብዛዕባ ዝግበር ዕዮ ዝወጽእ መደባት

ኩሎም መውዓል ሕጻናት ነናተን ዓመታዊ መደባት ኣለወን፤ ነዚ መደባት ከኣ ንወለዲ ይህባኡም እዮን። እቲ ዓመታዊ መደብ፡ ሕጻናት ድሕንነትን ክንክንን ትምህርትን ምእንቲ ክረኽቡ እቶም ሰራሕተኛታት ብኸመይ ከም ዝገዩ ይገልጹ። ኩሎም መውዓል ሕጻናት እተማህሩ ሰብ ሞያ ትምህርቲ/መምህራን መውዓል ሕጻናት ከምኡውን እቶም ሕጻናት ኣብ መውዓል ሕጻናት ጽቡቕ ግዜ ክሕልፉ ዝሕግዙ ካልኣት ሰራሕተኛታትን ኣለውዎም።

ጻውቲ ሓደ ኻብቲ ቐንዲ ክፋል መዓልታዊ ንጥፊት መውዓል ሕጻናት ክኸውን ከሎ፡ ሕጻናት ከምሃሩን ምዕባላ ክገብሩን ማሕበራዊ ክእለት ክጥርፉን ይሕግዝ። እቲ ጻውቲ ብዓባይቲ እተወደበን ዝምራሕን ይኹን ሞላ ብድሌትን ተብግሶን እቶም ሕጻናት ዝግበር ብዘየገድስ፡ ብማዕረ ኣገዳስነት ኣለዎ።

ምግብ

እቲ መውዓል ሕጻናት ነናቱ ናይ ምግብ ኣማራጺታት ዘቕርብ እኳ እንተ ኹነ፡ ብሓፈሻኡ ግን ንሃገራዊ ምኽሪ ዝስዕብን ንጥዕናን ዕቤትን ዝጠቅምን እዩ። እቲ ኣብ መውዓል ሕጻናት ዝቕርብ ምግብ ነቶም ቁልዑ ከከም ዘድልዮም ዝቕርብ እዩ። እዚ ማለት ከኣ ናይ ነፍሲ ወከፍ ቁልዓ ኣለርጂ/ናይ ምግብ ዘይምስምማዕ ከምኡውን ናይ ስድራቤት እምነት (ንኣብነት፡ ሓላል ዝኹነ፡ ኣትክልቲ ጥራይ ዝምገቡ) ኣብ ግምት ዘእተወ እዩ። እቲ እቶም ሕጻናት ካብ ዝዛኦም ዘምጽእዎ ምግብ እውን ከም ብምለኡ እኸሊ (ፊኖ ጥራይ ዘይኩነ) ሓርጭ እተሰርሐ ባኒ፡ ፍሩታ፡ ወይ ኣሕምልቲ ዝኣመሰሉ ንጥዕናን ዕቤትን ዝጠቅም ክኸውን ኣለዎ።

ክዳንን ካልእ ናውትን

ኣብ መውዓል ሕጻናት፡ ኩሎም ሕጻናት ብብመዓልቱ ናብ ደገ ስለ ዝወጹ፡ እቶም ሕጻናት ንኹሉ ዓይነት ኮነታት ኣየር ዝሰማማዕ ክዳን የድልዮም እዩ። ነፍሲ ወከፍ ሕጻን ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ክዳኑ ዝቐመጡ መቐመጢ

ኸዳን አለም። ወለዲ ምስ ወቕቲ ዓመት ዝሰማማዕ እኹል ክዳን ክቐርቡ አለዎም። እዚ ዝሰዕብ ክዳውንትን ናውትን ነቲ ሕጻን ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ኣብ ምሉእ ዓመት ክህልዉሉ ዘድሊ ኸዳውንቲ እዩ። ናይ ውሽጢ ኸዳን፡ ስረ፡ ካልሲታት፡ ጎልፎ፡ ኣብ ደገ ዝኸደኖ ረቂቕ ምሉእ ኸዳን፡ ናይ ዝናም ክዳን፡ ቡት ጫማ፡ ኣብ ውሽጢ ክፍሊ እቲ ቤት ትምህርቲ ዝጥቀሙሉ ሸበጥ ወይ ሳንደል። እቲ ሕጻን ዳይፐር ዝጥቀም እንተ ኹይኑ፡ ወለዲ ነዚ ክቐርቡ አለዎም። ኣብ ግዜ ክረምቲ (ቪንተር) ነቶም ሕጻናት ናይ ክረምቲ ክዳን፡ ዘምውቑ ናይ ክረምቲ ጫማ፡ ካብ ጸምሪ እተሰርሐ ጎልፎን ስረን፡ ቆብዕ፡ ጓንቲ፡ ስካርፍ የድልዮም እዩ። ኩሉ ኸዳውንትን ጫማታትን ስም እቲ ሕጻን ክግበረሉ አለዎ።

ናይ መውዓል ሕጻናት ቦታ

ሓደ ሕጻን ኣብ መውዓል ሕጻናት ክምሃር ቦታ ምስ ረኸበ፡ ክሳብ ስሩዕ ትምህርቲ ዝጅምር ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ክምሃር ይኸእል እዩ።

ወለዲ ዝኸፍልዎ ክፍሊት

ናይ ዓሰርተው ሓደ ወርሒ ክፍሊት እዮም ዝኸፍሉ፣ ናይ ሓምላ ኣይክፍሉን እዮም። ትሕቱ ኣታዊ እንተ ኣልዩኩም፡ እቲ ኸፍሊት ክንከየልኩም ክትሓትቱ ትኸእሉ ኢኹም። ነዚ ዝኸውን መምልኪ ቅጥዒ ኣብ ናይ ኮሙኒ ወብሳይት ክርከብ ይከኣል እዩ። ካልኣይ ውሉድኩም ኣብ መውዓል ሕጻናት እንተ ኣትዩ፡ 30 % ክፍሊት ይንከየልኩም፡ ሳልሳይ ውሉድኩም እንተ ኣትዩ ድማ፡ 50 % ይንከየልኩም።

ንሕጻን ናብ መውዓል ሕጻናት ምምጻእን ምውሳድን

ነቲ ሕጻን ከተምጽእዎ ከለኹም ኩነ ክትወስድዎ ኸለኹም፡ ንሰራሕተኛታት እቲ መውዓል ሕጻናት ሓብርዎም። ነቶም ሰራሕተኛታት እቲ ሕጻን ኣብቲ መውዓል ሕጻናት ከመይ ከም ዝወግሉን ካልእ ሕቶታት እንተልዩኩምን ክትሓትትዎም ትኸእሉ ኢኹም። ሓደ ካብቶም ወለዲ ዘይኩነስ፡ ካልእ ሰብ ነቲ ሕጻን ካብቲ መውዓል ሕጻናት ዝወስዶ እንተ ኹይኑ፡ በጃኹም ኣቐዲምኩም ሓብሩና።

ብኩራት/ናብ መውዓል ሕጻናት ዘይምምጻእ

እቲ ሕጻን ብምኸንያት ሕማም፡ ናይ ሓደ መዓልቲ ዕረፍቲ፡ ወይ ካልእ ዕረፍቲ ናብ መውዓል ሕጻናት ዘይምጻእ እንተ ኹይኑ፡ ነቲ መውዓል ሕጻናት ክሕበሮ አለዎ። ዝሓመሙ ሕጻናት ናብ መውዓል ሕጻናት ክመጹ የብሎምን፣ የግዳስ፡ ክሳብ ዝሓውዩ ኣብ ዝሓም ክኹኑ አለዎም። እቲ ሕጻን ኣብ መውዓል ሕጻናት እንተ ሓሚሙ፡ ሓደ ካብቶም ሰራሕተኛታት ንወለዲ ክድውለሎም እዩ።

ኩሎም ቁልዑ ኣብ ግዜ ሓጋይ (ሳምር) እንተ ወሓደ ናይ ተኸታታሊ ሰለስተ ሰሙን ዕረፍቲ ክህልዎም አለዎ።

ናይ ዓመት ልደት ምክባር

ኣብ መውዓል ሕጻናት ናይ ሕጻናት ልደት ምክባር ልሙድ እዩ። ኩሎም መውዓል ሕጻናት ከኣ ነዚ ዝገብሩሉ እተፈላለዩ መገድታት አለዎም።

ምስ ወለዲ ዝግበር ዝርርብን ምትሕብባርን

ኩሎም ሕጻናት እቲ መውዓል ሕጻናት ምእንቲ ኸጥዕሞም፡ ወለዲ ሕቶታት ክሓትቱ ርእይቶ ኸህቡን ድሌቶም ክገልጹ ንደሊ ኢና። ንዓኻትኩም ከም ወለዲ መጠን ኩነ ንውሉድኩም ኣገዳሲ እዩ እትበልፀ ነገር ክትነግሩና እውን ንደሊ ኢና። ስለዚ፡ ኣድላዩ እንተ ኸይይኑ ምስ ሓለፍቲ ወይ ምስ ሰራሕተኛታት እቲ መውዓል ሕጻናት ክትራኸቡ ትኸእሉ ኢኹም።

ሓደስቲ ወለዲ ኣብ ናይ መላለዩ ዝርርብ ክካፈሉ ክልተ ሳዕ ክጽውዑ እዮም። ድሕሪኡ ግን፡ ኩሎም ወለዲ ኣብ ናይ መውዓል ሕጻናት ናይ ትምህርቲ ዓመት ክልተ ሳዕ ብዛዕባ ውሉዶም ንምዝርራብ ይጽውዑ እዮም። ሰራሕተኛታትን ወለድን ጽቡቕ ገይሮም ክረዳድኡን ተሓባቢሮም ክሰርሑን ምእንቲ ኣድላዩ እንተ ኸይይኑ ኣብቲ ምስ ወለዲ ዝግበር ዝርርብ ተርጓሚ ከም ዝህሉ ኸገብር ይኸእል እዩ። ነቲ ተርጓሚ ዝኸፍሎ እቲ መውዓል ሕጻናት እዩ።

ኣብ ውሽጢ ዓመት እቲ መውዓል ሕጻናት ንኸሎም ወለዲ ብሓባር ናብ ኣኼባ ይጽውዑ እዩ። ኣብቲ ኣኼባ፡ እቲ መውዓል ሕጻናት ምስቶም ወለዲ ብሓባር ክዛራረቡ ዝደሊ እተፈላለዩ ዛዕባታት የልዕል እዩ። ብዘይካዚ፡ ኣብ ገሊኡ መዓልታት እቲ መውዓል ሕጻናት ነቶም ወለዲ ኣብ ናይ ወለዲ ቡን ምስታይ/ ናይ ወለዲ ቍርሲ ወይ ከምኡ ዝኣመሰለ ነገር ክካፈሉ ይጽውዑም እዩ። ኣብኡ ኸኣ እቶም ወለዲ ምስቶም ሰራሕተኛታትን ምስ ንሓድሕዶምን ክዛራረቡ ኣጋጣሚ ይረኽቡ።

ምስ ሰላምታ፡ ሰራሕተኛታት ኣብ ኣይድስቮል ዝርከባ መውዓል ሕጻናት